

ส่วนที่ ๑

ที่มาและความสำคัญของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๖ การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา กำหนดให้ ต้องมีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้

ข้อ ๒๘ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

(๑) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือก	จำนวน ๓ คน
(๒) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก	จำนวน ๒ คน
(๓) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก	จำนวน ๒ คน
(๔) หัวหน้าส่วนราชการที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกตนเอง	จำนวน ๒ คน
(๕) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกตนเอง	จำนวน ๒ คน

โดยให้คณะกรรมการเลือกกรรมการ ๑ คน ทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการและกรรมการ อีก ๑ คน ทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ

กรรมการตามข้อ ๒๘ ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๒ ปี และอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้ซึ่ง ตามระเบียบข้อ ๒๘ นี้ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง ได้แต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม และประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง ประกอบด้วย

๑. นางเกศรี	ไชยเผือก	ผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬาราชบุรีวิทยา	ประธาน
๒. นายอภิรมย์	ชมภู	สมาชิกสภา อบต.บ้านหลวง	กรรมการ
๓. นายพิษณุ	ยิ้มย่อง	สมาชิกสภา อบต.บ้านหลวง	กรรมการ
๔. นายสวรรค์	กลัมภากร	สมาชิกสภา อบต.บ้านหลวง	กรรมการ
๕. นางสาวศุภ	ธนะโชติ	ผู้แทนประชาคม	กรรมการ
๖. นางสาวมลฤดี	พรหมรักษา	ผู้แทนประชาคม	กรรมการ
๗. นางสาวสุนันท์ทิพย์ ศรีวงษ์ราช		ผู้อำนวยการกองคลัง	กรรมการ
๘. นางสาวมณฑา	กุลพาที	หัวหน้าสำนักปลัด	กรรมการ
๙. นายขอบ	รักษา	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๐. นายสมศักดิ์	ฤทธิศร	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๑. ว่าที่ ร.ต. กมลสันต์ ศรียารัณย		นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	กรรมการ

ข้อ ๒๙ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) กำหนดแนวทางวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
- (๒) ดำเนินการติดตามและประเมินผลพัฒนา

(๓) รายงานและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและ ประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอ ความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายใน เดือนธันวาคมของทุกปี

- (๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๓๐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการหรือร่วมดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาได้ โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างข้อกำหนด ขอบข่ายและรายละเอียดของงานที่จะมอบหมายให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการ เพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

(๒) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติข้อกำหนด ขอบข่ายและรายละเอียดของงาน

(๓) หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกที่ดำเนินการ หรือร่วมดำเนินการติดตามและประเมินผล

(๔) ให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกที่ดำเนินการหรือร่วมดำเนินการติดตามและประเมินผลรายงานผลการดำเนินการ ซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผล ต่อคณะกรรมการติดตามและประเมินผลเพื่อประเมินผลการรายงานผลเสนอความเห็นต่อผู้บริหารท้องถิ่น

(๕) ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ให้ปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

ข้อ ๓๑ เพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยรวมและเพื่อให้การบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาล กระทรวงมหาดไทยอาจจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้ตามความเหมาะสม

ความสำคัญของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

การติดตามและประเมินผลการพัฒนาท้องถิ่นนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะชี้ให้เห็นถึงผลการดำเนินงานแผนที่ได้วางไว้ ว่าสามารถบรรลุเป้าหมายหรือภารกิจที่ได้ตั้งไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด และติดขัดหรืออุปสรรคด้านใดบ้าง ที่ทำให้การดำเนินงานไม่ประสบผลสำเร็จ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ตรงตามความต้องการหรือไม่ อย่างไร

ในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนานี้ จะยึดตามแผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นหลักเนื่องจากได้กำหนดระยะเวลาและงบประมาณที่ชัดเจนสามารถติดตามและประเมินผลที่เข้าใจได้ง่าย

การติดตาม (Monitoring) คือ การตรวจติดตามงานหรือการปฏิบัติงาน เพื่อลดปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงาน การติดตามงานเป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับ การควบคุมการดำเนินงาน เพื่อลดประโยชน์ในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานให้เป็นไปด้วยดีในทันที ที่เกิดปัญหาอุปสรรค ซึ่งการติดตามแผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จะเป็นการตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการดำเนินงานปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่และประสิทธิภาพของวิธีการดำเนินงาน หากไม่มีการติดตามแล้ว ย่อมส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงานให้ล่าช้า ค่าใช้จ่ายสูงเกินกว่าที่กำหนดไว้ กลุ่มเป้าหมายหลักไม่ได้รับประโยชน์หรือได้รับน้อยกว่าที่ควรจะเป็น เป็นต้น

การประเมินผล (Evaluation) คือ การตรวจสอบผลการดำเนินงานในระหว่างที่กำลังดำเนินการ (On-going Evaluation) หรือ ภายหลังที่การดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้ว (Ex-post Evaluation) ซึ่งการประเมินผลเป็นสิ่งจำเป็นเช่นเดียวกับการติดตาม การประเมินผลแผนงานจะเป็นการบ่งชี้ว่าแผนงานที่กำหนดไว้ได้มีการปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร อันเป็นตัวชี้วัดว่าแผนงานที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้นให้ผลเป็นอย่างไร นำไปสู่ความสำเร็จตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งผลที่ได้จากการติดตามและประเมินผล ถือว่าเป็นข้อมูลย้อนกลับที่สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและตัดสินใจในการทำแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

ประโยชน์ของการติดตามและประเมินผล

ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง ใช้การติดตามและประเมินผล เป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานได้หลายแนวทาง ดังนี้

๑. จัดสรรทรัพยากรขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง สามารถพิจารณาจากการติดตามและประเมินผลว่า กิจกรรมใดได้ทรัพยากรเพียงพอที่จะปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนหรือไม่

๒. ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน การประเมินผลจะแสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติงานของส่วนต่าง ๆ ว่าเป็นไปได้ตามเป้าหมายตัวชี้วัดที่ผู้บริหารกำหนดไว้หรือไม่

จุดประสงค์ของการติดตามและประเมินผล

๑. เพื่อให้การติดตามการประเมินผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อประชาชน และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้เป็นอย่างดี

๒. เพื่อให้การติดตามและประเมินผลบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

๓. เพื่อถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง และแก้ไขได้ตรงกับปัญหาที่เกิดขึ้น

๔. เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะผู้บริหารในการจัดทำแผนพัฒนาต่อไป

วิธีการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง ประกอบด้วย กระบวนการติดตาม และการประเมินผลลัพท์ ซึ่งสามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

การติดตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นการตรวจสอบในระหว่างดำเนินกิจกรรมตามโครงการว่าสามารถเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ หรือไม่ เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถระดมความคิด ในการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานที่สามารถนำไปสู่การบรรลุแผนที่กำหนดไว้ได้ เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ และการเปลี่ยนแปลงโครงการติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ การติดตามโครงการที่ได้รับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ตลอดจนปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินการประเมินแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นการตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นจริง เมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล ได้แก่ แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวงในภาพรวม ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานในแต่ละยุทธศาสตร์ และการเปลี่ยนแปลงของชุมชนตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้

การกำหนดช่วงเวลาในการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา กำหนดช่วงเวลาในการติดตามและประเมินผลโครงการ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของแต่ละโครงการ โดยกำหนดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง ปีละ ๑ ครั้ง ภายในเดือนธันวาคม และเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตาม และประเมินผลต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นนำเสนอสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ภายในเดือนธันวาคม